

tčené ničeho změnit. K úvaze této přistupuje ještě další, totiž že se opovídatelům jedná očividně o obejití zákona o společnosti s r. o., jak již správně dovodil rekursní soud a dále, že by navržené znění firmy, třeba bylo formálně správným, přece zůstaviti mohlo pochybnosti, o jaký společenský útvar vlastně jde. V těchto směrech stačí poukázati k odůvodnění napadeného usnesení.

Čís. 3912.

I cizinci v cizině bydlící mohou se podrobiti příslušnosti tuzemského soudu (§ 104 j. n.).

(Rozh. ze dne 28. května 1924, R I 403/24.)

Žalobu srbského obchodníka na bělehradskou banku dovolaný obchodní soud v Praze k námitce nepřislusnosti soudu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřislusnosti soudu. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Žalovaná strana, kteráž, právě tak jako žalobce, jest cizozemcem v cizině bydlícím, vznesla sice včas námitku nepřislusnosti proti této žalobě, opřené co do příslusnosti o § 99 j. n., ale vzala námitku zpět. Když pak později námitku tuto opět vznesla, nešlo již o sudiště podle §u 99 j. n., nýbrž již o sudiště podle §u 104 odstavec druhý j. n. Sudiště podle §u 99 a 104 j. n. nejsou téže povahy. Ono sudiště jest sudištěm odpůrci vnuceným, toto sudiště má svůj vznik ve smluvní volnosti obou stran, i na poli soudní příslusnosti jim příslušející. Kromě toho sudiště dle §u 99 j. n., které v podstatě jest náhradou za sudiště prozatimního opatření (forum arresti) dle §u 46 dřívější jurisdikční normy z roku 1852, má za účel, aby dobývání nároků oproti cizincům v cizině bydlícím bylo žalobci ulehčeno. O ulehčení ovšem nemohlo by býti řeči v případech, kde vůbec schází jakýkoli vztah stran k tuzemsku. Jiného podkladu jest předpis §u 104 j. n. Ve věcech majetkových jest předpisy hmotného práva přiznána stranám v rozsáhlé míře smluvní volnost. Na poli práva procesního jest tato smluvní volnost potud omezena, pokud to veřejné zájmy a péče o řádný a spolehlivý běh soudního řízení dovolují. S toho hlediska vzešel předpis §u 104 j. n., v němž nečiní se výslovně rozdílu ani mezi státními příslušníky ani mezi osobami bydlícími v tuzemsku nebo v cizině. Zákon neobírá se výslovně těmito okolnostmi ani v tom směru, zda tuzemci neb osoby v tuzemsku bydlící mohou se dohodou podrobiti cizozemskému soudu, a ani v tom směru, zda osoby v cizině bydlící mohou se dohodnouti na příslusnosti tuzemských soudů. Při výkladu zákona ohledně těchto otázek jest míti tedy především před očima, že zákon chtěl ponechati stranám vůli, by se podrobily soudu, který dle svého přesvědčení uznávají nejvhodnějším pro projednání sporu. V praxi uznává se závaznost smlouvy, kterou strany, mající bydliště v tuzemsku, podrobují se příslusnosti cizího, dokonce i cizozemského rozhodčího soudu. (Srovn.

rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu ze dne 20. ledna 1920, R I 23/20, uveřejněné ve sbírce Vážný pod čís. 373.) Ohledně opačných případů jest uvážiti, že i cizinci v cizině bydlící mohou míti rozumný zájem na tom, by spor projednáván byl čsl. soudy. V projednávaném případě obě strany dovolávají se svědectví osob, v tuzemsku bydlících, zejména úředníků čsl. tabákové režie a též smlouvy ujednané s touto režii a navrhuji dotazy na tuto režii a žalobce i dotaz na bursovní komoru v Praze, žalovaná pak dovolává se i spisů zemského civilního soudu v Praze a žalobce kromě toho poukazuje i na jmění žalované strany, v tuzemsku prý ležící. Patrně tedy, že některé skutečnosti, které jsou podkladem žaloby i obran žalované strany, odehrály se na čsl. území a že prorogace v tomto případě má podklad v určitých rozumných důvodech a v určitých vztazích k tuzemsku, a nelze přisvědčiti názoru žalované strany, že rozhodnutím rekursního soudu se vlastně jen obcházejí předpisy cizích státních útvarů o příslušnosti. Zároveň z těchto konkrétních okoiností jde na jevo, že by neodpovídalo Šu 104 j. n., brániti v tomto případě stranám, by se nepodrobily způsobem v Šu 104 odstavec druhý j. n. uvedeným příslušnosti tuzemských soudů, a jest nezávažno, zda by i sudiště původně uplatňované (§ 99 j. n.) obstálo, když obě strany jsou cizinci v cizozemsku bydlícími. Podotýká se, že žalovaná strana nemůže si stěžovati do toho, že proti své vůli připravena byla o právo, státi před svým řádným soudcem, poněvadž nejde o sudiště proti její vůli jí vnucené.

Čís. 3913.

I v místech, kde sídlí dva nebo více advokátů, může strana podati odvolání do soudního protokolu, pak-li žádný z oněch advokátů nechce nebo nemůže převzít její zastupování.

(Rozh. ze dne 28. května 1924, R I 415/24.)

Žaloba byla procesním soudem první stolice zamítnuta. V místě procesního soudu sídlili dva advokáti. Odvolání žalobkyně bylo jí prvním soudem vráceno, ježto nebylo podepsáno advokátem, a udělena žalobkyni lhůta k nápravě tohoto nedostatku. Žalobkyně, oznámivši ve lhůtě soudu, že jeden z obou advokátů zastupuje žalovanou, druhý pak že odmítl převzít její zastoupení, podala odvolání do soudního protokolu. O d v o l a c í s o u d odvolání odmítl maje za to, že žalovaná měla si opatřiti zastupování cizím advokátem a uvedl dále v d ů v o d e c h: Tim, že nebylo lze dosíci podpisu některého z obou advokátů, v místě usedlých, nenabyla žalobkyně práva, prohlásiti odvolání do soudního protokolu, ježto předpis Šu 465, odstavec druhý c. ř. s. jest povahy nutící a nepřipouští výjimek. Odvolání žalobkyně jest proto, pokud bylo vzneseno písemným podáním, podle Šu 467 čís. 5, pokud pak bylo prohlášeno do protokolu, podle Šu 465, odstavec druhý, c. ř. s. nepřípustno, pročez je bylo dle Šu 471 čís. 2, 473 odstavec první a 474 odstavec druhý c. ř. s. odmítnouti.